

Santa Coloma fa història

Fent la ruta del Segadors, amb el campanar al fons amb una estelada gegant penjada Foto: JOAN TRILLAS.

Santa Coloma de Farners celebra fins avui la vuitena edició de la Festa dels Segadors, una excel·lent i ben pensada iniciativa del Casal Popular La Sega 1640. Es podria pensar que es tracta d'una de les moltes festes que es fan a Catalunya; i no, no es ben bé això. És cert, i amb molt bon criteri, que tampoc es vol renunciar a aquest component lúdic, social i festiu que implica tot tipus de celebració. Però d'aquestes i d'altres virtuts no va la crònica, sinó més aviat de reivindicacions.

Aquesta festa té, tot i la seva modèstia, una gran càrrega simbòlica, i no només per a Santa Coloma sinó també per a Catalunya. I per què? Doncs perquè estem davant la voluntat d'un poble que no

només no vol oblidar el passat, sinó que treballa per donar-li el valor històric que li correspon i que opina que no se li ha donat. I no és per a menys. La revolta del segadors del 1640 neix pràcticament a Santa Coloma. El municipi va pagar un peatge molt alt. Totes les cases i masies del poble –menys dues–, cremades. I molts morts a cada família. Amb el pas dels anys, inapel·lables, segurament no se li va atorgar el just paper que mereixia. Tothom té al cap el setge de Barcelona i una data: l'11 de setembre del 1714. I d'això, de fet, és del que estem parlant: d'aquest sentiment de no voler deixar les coses com estan i de reclamar el lloc que els pertoca, com explicava la regidora de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Promoció de la Ciutat i Comunicació, Cristina Trias, que destacava que la revolta dels segadors aporta fins i tot l'embrió del que serà el futur himne de Catalunya, Els segadors.

I ahir, a banda del munt d'actes programats (activitats infantils, presentació de llibres, taula rodona, sopar popular, teatre i un fi de festa amb un espectacular i vistós correfoc), va ser un d'aquests dies per entretenir-se a passejar-se pel municipi i aprendre de la seva història. Va ser un matí per sentir, de la mà de la guia Rosa Duran, què havia passat en aquell llunyà, però ben present –i potser massa actual– 1640, amb la revolta dels segadors. El punt de sortida va ser a les deu del matí de la Casa de la Paraula. Aquí ens podem aturar un moment, perquè paga la pena. Es tracta d'un edifici, Can Gironès, rehabilitat i pensat per recuperar el treball de la gent de Santa Coloma. En paraules del seu alcalde, Antoni Solà, l'edifici té la singularitat d'allunyar-se del concepte clàssic de museu en apostar per explicar la història de Santa Coloma, difondre aspectes de la cultura local i del país i les aportacions que la vila ha fet al llarg de la història en tots els camps. Tot això, és clar, amb una clara voluntat de ser original. I és a la Casa de la Paraula on es pot veure fins al 30 de juny l'exposició La revolta dels segadors, un modest, però impactant, recorregut visual pels esdeveniments que van tenir lloc a la capital de la Selva el 1640, quan el poble es va revoltar contra els abusos de Felip IV. No és el motiu de la crònica explicar la història, però cal destacar que un poble sencer, Santa Coloma, un municipi amb poc més de vuitanta cases –vint el nucli i la resta masies– es va revoltar contra les condicions imposades per Felip IV, el 30 d'abril del 1640. A Santa Coloma es van negar a donar allotjament a les tropes del comte-duc d'Olivares. De fet, van deixar les portes obertes de les cases, amb tot a dins, però no hi havia ningú per servir els soldats. Això va ser, segurament, el pitjor insult. Aquesta plantada va fer que el rei hi enviés a l'agutzil reial, Monrodon. Estem parlant d'un terç, és a dir mil homes, que havia de ser alimentat per una població que no arribava al miler. Monrodon va ser assassinat i enterrat a prop del cementiri, a tocar de l'església –de qual, ahir, per cert, penjava una estelada gegant. La resposta, segons explicava la guia Rosa Duan, va ser cremar cases, masies i l'església. Un conflicte, amb una Generalitat que a penes tenia pes, que va culminar amb el Principat passant després de la revolta a domini francès, per decisió

pròpia, i tornant a caure en els mateixos espolis, si bé ara en altres mans. I per als colomencs què va representar? El que dèiem: dir prou pot tenir un preu molt alt, fins i tot en el sentit de la història, i més quan altres esdeveniments et passen pel damunt com una onada. Mireu, després del que va passar el 1640 a Santa Coloma de Farners, la junta d'execució del Consell d'Aragó va resoldre sumàriament: "Es necesario que se borre la memoria de Santa Coloma de Farnés, donde se han cometido excesos tan indignos en vasallos de Su Majestad, y se elimine de los libros de la provincia." Després, i amb el pas dels anys, la gesta de la derrota en el setge de Barcelona, el 1714, la gran icona, va anar enterrant la resta i es va convertir en la diada nacional de Catalunya.

Ahir va ser un dia perfecte per passejar per Santa Coloma i empeltar-se de la seva història. I com molt bé deia Cristina Trias: "No renunciem a reivindicar-nos, a fer saber el que va tenir lloc aquí i el que va representar." Santa Coloma és, doncs, més viva que mai perquè vol ser fidel a les seves arrels.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 16-06-2013 Pàgina 18

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/655252-santa-coloma-fa-historia.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss